

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/58/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513210964
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2513210964.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členiek senátu JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Gabriela Brišková v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO 35 807 598, právne zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu v Piešťanoch, č.k. 10C/318/2013-46 zo dňa 15. mája 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa potvrdzuje.

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd zamietol návrh žalobkyne, ktorým sa domáhala, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá jej vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Skalica, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobkyne, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 2360105 dlžníkom (povinným): S. Y., nar. XX.XX.XXXX, (kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 7628/2008) v zákonom stanovenej lehote a rozsudkom rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni z titulu majetkovej škody sumu 125 Eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 440 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a náhradu trov konania. Predmetom konania je nárok žalobkyne na náhradu majetkovej škody v sume 125 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 440 Eur. Nakoľko žalovaná namietala, že návrh bol podaný predčasne, súd sa najprv vysporiadal s touto námietkou. V danej veci nebolo sporné, že žiadosť o predbežné prejednanie nároku bola Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky doručená. Medzi podaním žiadosti o predbežné prejednanie nároku a podaním návrhu na súd nebola dodržaná zákonná lehota 6 mesiacov. Táto však uplynula počas tohto konania a preto má súd za to, že táto námietka žalovanej nie je vzhľadom na uvedené dôvodná. Bolo nesporné, že nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov zo strany žalovanej uspokojený nebol. Súd vychádzal z toho, že zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (bez ohľadu na zavinenie). Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosti za škodu nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú: 1/ nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2/ vznik a existencia škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a škodou. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo

primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie vecí „bez zbytočných prieťahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) - rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.6.2010 sp. zn. 5 Cdo 126/2009. V danom prípade mal súd za preukázané, že exekučný súd poverenie vydal. Súd má za to, že exekučný súd postupoval v súlade so zákonom. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.7.2013 č. k. II. ÚS 520/2012-39). Rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia nemožno považovať za nesprávny úradný postup súdu, pretože postup súdu našiel vyjadrenie v rozhodnutí, nebol neefektívny (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 29.6.1999 sp. zn. 2 Cdom 129/97). Výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že súd žiadosti o vydanie poverenia vyhovie, alebo žiadosť zamietne. Zo zákona nevyplýva, že kogentne musí vždy súd žiadosti vyhovieť. Práve táto rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnotiť ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 25.8.2009 sp. zn. 25 Cdo 1018/07). Nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu, alebo účelu postupu štátneho orgánu, či už súvisí alebo nesúvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu a ak tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 24/04). Súd na základe vyššie uvedeného preto konštatoval a hlavne keď poverenie vydané bolo, že v danom prípade k nesprávne úradnému postupu súdu nedošlo (z pohľadu tvrdeného nedodržania zákonnej lehoty). Čo sa týka prieťahov v konaní súd uvádza, že otázku - či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (prieťahy v konaní tvrdila žalobkyňa), je kompetentný preskúmať len ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa - krajský súd, najvyšší súd (porovnaj napr. dôvodová správa k zákonu č. 412/2012 Z. z.). Rozhodnutie ústavného súdu žalobkyňa nepredložila a na toto sa vo svojom návrhu ani neodvolávala. Súd má za to, že aj keď § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom ku dňu podania návrhu neobsahuje ustanovenia o právomoci prvostupňového súdu rozhodovať vo veciach náhrady škody z titulu prieťahov v konaní až po právoplatnom rozhodnutí oprávneného orgánu o sťažnosti proti prieťahom v konaní, tak z dôvodovej správy týkajúcej sa poslednej novelizácie zákona č. 514/2003 Z. z. jednoznačne vyplýva, že takýmto spôsobom bolo potrebné k citovanému ustanoveniu zákona pristupovať vždy. Novela nezaviedla nič nové, len explicitne vyjadrila, čo bolo zrejme už pred účinnosťou novely. K doplneniu ustanovenia § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. zákonodarcu nepochybne viedla skutočnosť, že práve z dôvodu absencie explicitného vyjadrenia povinnosti súdu vychádzať aj pri posudzovaní nárokov vyplývajúcich z tvrdeného nesprávneho úradného postupu z rozhodnutí oprávneného orgánu o sťažnosti proti prieťahom v konaní (s tým, že takéto nie je v právomoci prvostupňového súdu) prichádzalo v praxi k nejednotnosti vo výklade citovaného zákona a zrejme i k nejednotnosti v konaní pred súdmi. Uvedené podľa názoru súdu vyplýva z bodu 7 dôvodovej správy k návrhu zákona č. 508/2010 Z. z., ktorý novelizuje zákon č. 514/2003 Z. z., podľa ktorej návrh vychádza z platnej úpravy, nakoľko existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy. Je nepochybné, že § 6 zákona č. 514/2003 Z. z. umožňuje výnimku z obligatórnej povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov podľa osobitného predpisu. Zákonodarcu tým chcel umožniť v prípadoch hodných osobitného zreteľa

uplatňovanie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (pri splnení ostatných predpokladov) aj takým poškodeným, ktorí podmienku podania riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu nespĺnili (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.4.2010 sp. zn. 5 Cdo 171/2009). Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom medzi iným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O.s.p. Vzhľadom na to, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, je exekučný súd povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného v rozhodcovskom konaní. Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej. V nadväznosti na uvedené je treba poukázať aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 27.1.2007 sp. zn. 3 Cdo 164/1996 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“. Súd v exekučnom konaní nepreskúmaval vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21.3.2012 sp. zn. 6 Cdo 1/2012).Vznik nákladov žalobkyne ako oprávnenej v exekučnom konaní na správu a vymáhanie pohľadávky nie je v príčinnej súvislosti s postupom Okresného súdu Skalica v exekučnej veci. Žalobkyňa svoje tvrdenia o vzniku majetkovej škody v návrhu všeobecne popísané nijako nezdokladovala a určenie výšky majetkovej škody v žalobe nie je dôkazom o jej vzniku. V časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy dospel súd k záveru, že v prejednávanej veci by stačilo iba prípadné konštatovanie porušenia práva a nie sú dané dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s prihliadnutím na dôvody uvedené vyššie. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora, s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní. Tieto všeobecne známe riziká sú i rizikom každého podnikateľského subjektu. Samotnú situáciu vyvolala sama navrhovateľka tým, že uprednostnila rozhodcovský súd (súkromnoprávny orgán) pred všeobecným súdom, ktorý by nepochybne pri rozhodovaní vychádzal zo zákona o spotrebiteľských úveroch, zákonoch na ochranu spotrebiteľa a súdnej praxe. Nepochybne žalobkyňa musela byť všeobecne známa vzhľadom na predmet jeho podnikania (poskytovanie úverov z vlastných zdrojov), a to ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, rozhodovacia prax všeobecných súdov v danej problematike rozhodcovských rozsudkov. Preto, ak by aj žalobkyňa vznikla majetková škoda a nemajetková ujma, nebola preukázaná súvislosť ich vzniku s postupom Okresného súdu Skalica v exekučnej veci. Z všetkých vyššie uvádzaných skutočností a vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobkyňa v konaní nepreukázala nesprávny úradný postup súdu ani nezákonné rozhodnutie súdu a preto súd ustálil, že návrh žalobkyne je nedôvodný. Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri aplikácii logického výkladu bolo nadbytočné a nehospodárne dokazovať splnenie ďalších podmienok. Na základe uvedeného súd návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Ďalšími predpokladmi zodpovednosti za škodu sa už preto nezaoberal. Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany odporcu súd uvádza nasledovne: Premlčanie sa podľa ustálenej súdnej praxe skúma len u existujúceho nároku. Preto, keď súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne nevznikol, vznesenou námietkou premlčania sa taktiež už zaoberal. Žalobkyňa vo svojom žalobnom petite žiadala najprv o veci rozhodnúť tzv. medzitimným rozsudkom (§ 152 ods. 2 O.s.p.). K tomu súd uvádza, že ak súd uzná, že je tu dôvod pre postup podľa § 152 ods. 2 O.s.p., môže vydať medzitimný rozsudok aj bez návrhu účastníka konania. Ak súd takémuto návrhu účastníka konania na vydanie medzitimného

rozsudku nevyhovie, nevydáva o tom zvláštne rozhodnutie a s týmto návrhom sa ani nemusí vyporiadať v odôvodnení rozhodnutia o veci samej. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a konštatoval, že žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorá v konaní úspech nemala. Súd však úspešnej žalobkyni náhradu trov konania nepriznal, pretože jej žiadne v tomto konaní nevznikli. Žalobkyňa bola oslobodená od povinnosti platiť súdny poplatok za návrh priamo zo zákona podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch. Ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený (§ 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch). Nakoľko súd návrh zamietol, teda úspešným v konaní bola žalovaná, súd ju nezaviazal k zaplateniu súdneho poplatku za návrh v nadväznosti na § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch. Rovnako je zrejmé, že od poplatku je oslobodené celé konanie a nielen žalobkyňa, čo je ďalší dôvod, pre ktorý súd nezaviazal žalovanú k zaplateniu súdneho poplatku za návrh.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa a žiadala, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa žalobkyne účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobkyňa namietla skutočnosť, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., pričom nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd bol pri svojom rozhodovaní viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z.. Súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. K jednotlivým dôvodom odvolania žalobkyňa uviedla, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie. Súd tak znemožnil žalobkyni objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase.

K odvolaniu žalobkyne sa žalovaná nevyjadrila, odvolací návrh nepodala.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po tom, čo zistil, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, 204 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 202 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), pretože dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3 : 0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukazuje na nasledovné skutočnosti:

Žalobkyňa sa svojim návrhom domáhala, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobkyni nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. Súčasne sa domáhala, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu z titulu majetkovej škody a z titulu nemajetkovej ujmy Škoda predstavuje podľa žalobkyne náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Žalobkyňa podľa vlastného tvrdenia vynaložila v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 Eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 Eur. Zároveň si žalobkyňa uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 306,65 Eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Sumu žalobkyňa vyčíslila výpočtom - alikvotným pomerom 55 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny ústavného súdu teda 660 Eur za rok: 12 mesiacov v roku = 55 eur za mesiac. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnila žalobkyňa tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobkyňa tvrdila, že mohla vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedela, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, žalobkyňa považovala za nesprávny úradný postup exekučného súdu.

Dňa 29.10.2008 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý na Okresný súd Skalica žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej Pohotovosť, s.r.o. proti povinnému S. Y., nar. XX.XX.XXXX, na vymoženie istiny 36.100 Sk s príslušenstvom. Exekučným titulom v danej veci bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu so sídlom v Bratislave z 2.7.2008 sp. zn. SR 06032/08. Okresný súd Skalica vydal dňa 13.1.2009 poverenie v zmysle žiadosti súdneho exekútora. Poverenie prevzal exekútor dňa 19.1.2009. V súvislosti v týmto postupom súdu mala navrhovateľovi vzniknúť škoda, náhrady ktorej sa v tomto konaní domáha.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom, za škodu tohto zákona pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa jedná o objektívnu zodpovednosť, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu.

Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky: Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobkyňu.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobkyňa odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistil rozpor žiadosti o udelenie

poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c, d) zákona č. 233/1995 Z. z., podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že lehota 15 dní je zákonodarcom stanovená pre exekučný súd len pre prípad nezistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Len v tom prípade je povinnosťou exekučného súdu do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poveriť exekútora na vykonanie exekúcie. Pre prípad zistenia rozporu exekučného titulu so zákonom, a teda pre prípad zamietnutia žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonodarca lehotu neurčil. Nie je teda možné konštatovať, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu tým, že žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol po uplynutí 15-tich dní odo dňa doručenia žiadosti. Správne je tvrdenie žalovanej, že nesprávny úradný postup nespočíva v existencii prieťahov v konaní exekučného súdu. Žalobkyňa nepreukázala, že by v konaní exekučného súdu boli príslušným orgánom konštatované prieťahy, pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom takýmto orgánom nie je.

Ako bolo uvedené vyššie, podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa žalobkyňa domáha.

Súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec posúdil správne aj po právnej stránke. Odvolacie námietky žalobkyne sú nedôvodné a sčasti zmätočné. K námietke interpretácie ustanovenia § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. „inšpirovanej“ ustanovením § 9 ods. 2 cit. zákona v znení zák. č. 412/2012 Z. z. odvolací súd uvádza, že namietanú retroaktivitu z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné vyvodiť. Súd prvého stupňa správne aplikoval ustanovenie § 9 ods. 1 zák. 514/2003 Z. z..

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania žalovanej, ktorá si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto jej neboli odvolacím súdom priznané.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.